

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2010-04-23

Närvarande: F.d. justitierådet Bo Svensson, f.d. regeringsrådet Kjerstin Nordborg och justitierådet Ann-Christine Lindeblad.

Ny postlag

Enligt en lagrådsremiss den 11 februari 2010 (Näringsdepartementet) har regeringen beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. postlag,
2. lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200),
3. lag om ändring i lagen (1998:150) om allmän kameraövervakning,
4. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av kanslirådet Erika Odung.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

I lagrådsremissen föreslås att 1993 års postlag ska ersättas med en helt ny lag. Samtidigt införlivas ett direktiv från Europaparlamentet och rådet från år 2008 som syftar till att åstadkomma en inre marknad för posttjänster. Den nya lagen har strukturerats på annat sätt än den tidigare. Så t.ex. har den indelats i kapitel och inleds med ett antal definitioner. Innehållet i den samhällsomfattande posttjänsten

förtydligas och bestämmelser införs i fråga om krav på prissättning och redovisning. Dessutom föreslås ett antal nya bestämmelser om bl.a. klagomålshantering och eftersändning.

Förslaget till postlag

1 kap. 2 §

Ett grundläggande begrepp i den nya lagen är samhällsomfattande posttjänst. Vad som ska förstås med detta begrepp framgår av 3 kap. 1 § första stycket. Lagrådet menar att en definition av samhällsomfattande posttjänst bör finnas bland de övriga definitioner som upptagits i förevarande paragraf och föreslår att definitionen ges följande lydelse:

samhällsomfattande posttjänst: en posttjänst som ska finnas i hela landet, som är av god kvalitet och som innebär att alla användare kan ta emot postförsändelser och till rimliga priser för befordran kan avlämna sådana försändelser.

2 kap. 1 §

Lagrådet föreslår att orden "har förutsättning" byts mot "kan antas komma".

2 kap. 6 §

Lagrådet föreslår att orden "under förhållanden som" byts mot "så att den".

2 kap. 7 §

Lagrådet föreslår att ordet "avsändaren" förs in omedelbart före "rätt".

2 kap. 12 §

Lagrådet föreslår att orden "är utsatt för försämring" byts mot "inte tål lagring".

2 kap. 13 §

Vid föredragningen har upplysts att med "pengar" i paragrafens andra stycke avses endast giltigt svenskt betalningsmedel. Lagrådet anser att detta uttryckligen bör framgå av lagtexten genom att ordet "pengar" byts mot "giltigt svenskt betalningsmedel".

2 kap. 18 §

Det har vid föredragningen upplysts att hänvisningen till brottsbalken avser bestämmelsen i 20 kap. 3 §. Lagrådet föreslår därför att paragrafen ges följande lydelse:

Bestämmelser om ansvar för den som bryter mot tystnadsplikt enligt denna lag finns i 20 kap. 3 § brottsbalken.

3 kap.

Kapitelrubriken

Lagrådet föreslår att kapitelrubriken ges följande lydelse:

Samhällsomfattande posttjänst och andra posttjänster

3 kap. 1 §

Som framgår av kommentaren till 1 kap. 2 § föreslår Lagrådet att första och andra styckena i förevarande paragraf ska utgöra definitionen på samhällsomfattande posttjänst. Lagrådet föreslår att paragrafen inleds med orden "Den samhällsomfattande posttjänsten ska uppfylla kraven att...".

3 kap. 2 §

Lagrådet föreslår att ordet "ska" i första stycket omedelbart före "främja" utgår samt att orden "skilda konton" byts mot "olika konton" i punkten 1.

Punkten 4 i första stycket är svårläst: För den som utsetts att tillhandahålla hela eller delar av den samhällsomfattande posttjänsten gäller [...] att "4. vid tillämpning av särskilda priser och andra särskilda villkor prissättningen och tillhörande villkor ska vara öppna för insyn och icke-diskriminerande.". Lagrådet föreslår att punkten bryts ut till ett särskilt stycke som ges följande lydelse:

Om den som utsetts att tillhandahålla hela eller delar av den samhällsomfattande posttjänsten tillämpar särskilda priser och andra särskilda villkor gäller, utöver vad som anges i första stycket, att prissättningen och tillhörande villkor ska vara öppna för insyn och icke-diskriminerande.

3 kap. 3 §

Lagrådet föreslår att paragrafen ges följande lydelse:

Regeringen får meddela föreskrifter om att priser för tjänster som ingår i postverksamhet och som omfattas av den samhällsomfattande posttjänsten inte får överstiga vissa nivåer.

3 kap. 4 §

Lagrådet föreslår att orden "tillhandahållandet av tjänsten" byts mot "att tillhandahålla tjänsten".

3 kap. 5 §

Lagrådet föreslår att ordet "motsvarar" byts mot "svarar mot".

4 kap.

Mellanrubriker

Omedelbart före 1 § föreslås en mellanrubrik "Postal infrastruktur". Vid föredragningen har upplysts att begreppet upptagits i direktivet på svenskt initiativ och att det är väl inarbetat i Sverige, se t.ex. prop. 1998/99:95. Begreppet förekommer emellertid inte i övrigt i lagen. Däremot behandlas olika delar av den postala infrastrukturen i kapitlet, nämligen postnummersystemet (1–4 §§), anläggningar för postöverlämning (5 §) och eftersändning (6 §). Lagrådet föreslår i syfte att underlätta förståelsen av bestämmelserna att mellanrubriken omedelbart före 1 § får lydelsen "Postnummersystem" och att det omedelbart före 5 och 6 §§ införs mellanrubriker som lyder "Anläggningar för postöverlämning" respektive "Eftersändning".

4 kap. 2 §

Lagrådet föreslår att orden "ett ändamålsenligt utnyttjande av postnummersystemet" byts mot "att postnummersystemet utnyttjas på ett ändamålsenligt sätt".

4 kap. 3 §

Lagrådet föreslår att orden ”i postnummersystemet” förs in i andra stycket omedelbart efter ”ändring”.

4 kap. 5 §

Lagrådet föreslår att paragrafen förtydligas genom att orden ”den förstnämnde” förs in i första meningen omedelbart före ”tillståndshavaren”.

4 kap. 7 §

Lagrådet föreslår att tredje punkten ges följande lydelse:

3. regeringen godkänt att företaget får delta i ett sådant samarbete.

4 kap. 10 §

Lagrådet föreslår att paragrafen ges följande lydelse:

Tillståndshavare ska fastställa förfaranden för handläggningen av användarnas klagomål. Dessa förfaranden ska vara öppna för insyn och ägnade att skapa rättvisa samt vara snabba och medföra rimliga handläggningskostnader.

4 kap. 15 §

Lagrådet föreslår att orden ”som avses i första stycket” förs in omedelbart efter ”avtal” i andra stycket.

4 kap. 16 §

Lagrådet föreslår att paragrafen ges följande lydelse:

Tillståndsmyndigheten får meddela de förelägganden som behövs för att denna lag eller föreskrifter eller tillståndsvillkor som har meddelats med stöd av lagen ska följas.

4 kap. 20 §

Lagrådet föreslår att första stycket 2 ges följande lydelse:

2. tillståndshavaren inte har bedrivit postverksamhet under de senaste sex månaderna.

4 kap. 22 §

I första stycket första meningen anges att tillståndsmyndighetens godkännande enligt 3 § inte får överklagas. Det innebär en ändring i förhållande till gällande rätt. Enligt vad som har upplysts vid föredragningen är någon ändring inte avsedd; också beslut som innebär att godkännande vägras omfattas av överklagandeförbudet. Lagrådet föreslår därför att första stycket ges följande lydelse:

Tillståndsmyndighetens beslut i fråga som avses i 3 § får inte överklagas. Tillståndsmyndighetens beslut i övrigt enligt denna lag eller enligt föreskrifter som meddelats med stöd av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar övriga lagförslag utan erinran.